

духовне пробудження нації, отримання свободи віросповідання. Державотворчі процеси почалися як ланцюгова реакція на звільнення від насаджених Москвою політичних порядків.

Окремо хотілося б відзначити широку поширеність християнсько-демократичних рухів і партій у світі, така політична доктрина аж ніяк не менш популярна ніж ліберальні або євроцентристські течії [4, с. 59].

Можна припустити, що, враховуючи зазначене вище, історично християнські країни пережили панування секуляризації і зараз знову звертаються до християнського та вічного [5, с. 376].

Так, прослідковуються виразні аспекти християнського типу праворозуміння в преамбулі чинної Конституції України від 28 червня 1996 р., де зазначено таке: «... усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішнім та майбутніми поколіннями, керуючись Актом проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, схваленим 1 грудня 1991 року всенародним голосуванням, приймає цю Конституцію – Основний Закон України».

Отже, християнський тип праворозуміння завжди був природним і невідчужувано пов'язаним з розвитком і становленням вітчизняної правової думки. Нинішні представники модерної української нації задля подолання тих складних соціально-політичних перепон, які склалися останніми роками, мають брати за основу саме християнське праворозуміння в ситуаціях чи обставинах, які наражають на порушення державних законів і взагалі в повсякденному житті. У цьому розумінні виявляється унікальність і довершеність цього типу праворозуміння. На підвалинах релігійності та у процесі генезису нашого народу наріжним каменем залишаються християнські цінності, які на теперішній час набувають поширення серед громадської та правової думки України і не перетворюються на старомодні чи застарілі.

Список використаних джерел:

1. Штурмак Н. Л. Компаративний аналіз християнського, мусульманського та індуїстського типів праворозуміння / Н. Л. Штурмак // Юриспруденція: теорія і практика. – 2009. – № 7. – С. 59 – 64.
2. Вовк Д. О. Право і релігія: загальнотеоретичні проблеми співвідношення : [монографія] / Д. О. Вовк. – Х. : Право, 2009. – 224 с.
3. Наливайко Д. С. Козацька християнська республіка: (Запорозька Січ у західноєвропейських літературних пам'ятках) : [монографія] / Д. С. Наливайко. – К. : Дніпро, 1992. – 495 с.
4. Вовк Д. О. Співвідношення права і релігії у християнській правовій традиції: етап постсекуляризації / Д. О. Вовк // Вісник Академії правових наук України. – 2010. – № 4. – С. 58 – 67.
5. Папаян Р. А. Християнскиекорнисовременного права : [монографія] / Р. А. Папаян. – М. : Норма 2008. – 416 с.

Здобувач наукового ступеня доктора філософії
(кандидата юридичних наук) наукової лабораторії
з проблем досудового розслідування ННІ № 1
НАВС

Голубош Володимир Валентинович

ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНУ У СТ.СТ. 262, 263, 263-1, 264 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Відповідно до найбільш поширеної в науці кримінального права думки, предметами злочину визнаються ті речі матеріального світу, впливаючи на які суб'єкт посягає на об'єкт злочину, спричиняючи йому шкоду. Отже, предмет злочину являє собою об'єктивно матеріально виражену зовні речовинну складову конкретних суспільних відносин, які знаходяться під охороною Кримінального кодексу України (далі – КК). Це структурний, відносно самостійний компонент об'єкта злочину, через який винна особа безпосереднього здійснює вплив на конкретні суспільні відносини у цілому.

Предмет злочину передбачається у кримінальному законодавстві у вигляді: а) продуктів діяльності людини; б) біологічних організмів та органів; в) хімічних речовин; г) фізичних утворювань навколишнього середовища.

Специфічними властивостями предметів злочинів проти громадської безпеки є:

1) підвищена загальна небезпека (підвищений ризик для життя і здоров'я осіб, власності), яка виражаються у раптовому, миттєвому, руйнівному впливі, настанні смерті чи спричиненні тілесних ушкоджень, знищенні чи пошкодженні об'єктів власності. Саме тому основною і об'єктивною ознакою, що надається певним предметам злочинів проти громадської безпеки при виготовленні, є вражаючий ефект [1, с. 18];

2) спеціальне призначення – предмети злочинів проти громадської безпеки призначені або можуть бути використані для ураження людей, знищення або пошкодження оточуючого середовища. Основною характерною ознакою вогнепальної та холодної зброї, бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв є їх призначення – ураження живої цілі, знищення чи пошкодження оточуючого середовища [2];

3) особливий правовий режим, встановлений з метою запобігання небезпеці спричинення шкоди правам та свободам громадян, правоохоронним інтересам суспільства і держави, попередження нещасних випадків і вчинення нових злочинів з використанням предметів підвищеної загальної небезпеки [1, с. 19].

У злочинах, передбачених у ст.ст. 262–264 КК, диспозиція містить вказівку на їх предмети: зброя (вогнепальна та холодна), бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої. У випадку, коли предмет злочину передбачається в нормах КК, або безпосередньо впливає з диспозиції кримінально-правової норми або, за наявності бланкетної диспозиції, визначається іншими нормативно-правовими актами, предмет злочину з факультативної ознаки стає обов'язковою. Отже, діяння вказаної групи являють собою злочини, в яких зброя є факультативною ознакою об'єкту і виступає предметом злочину.

Предметами злочинів даної групи є: 1) вогнепальна зброя (ст.ст. 262, ч. 1 ст. 263, 263¹, 264 КК); 2) холодна зброя (ч. 2 ст. 263 КК); 3) бойові припаси (ст.ст. 262, ч. 1 ст. 263, 263¹, 264 КК); 4) вибухові речовини (ст.ст. 262, ч. 1 ст. 263, 263¹ КК); 5) вибухові пристрої (ст.ст. 262, ч. 1 ст. 263, 263¹).

У ст.ст. 263-1–264 КК, крім зазначених вище видів вогнепальної зброї, предметом виступає також гладкоствольна мисливська зброя [2]. Натомість, даний вид зброї не є предметом злочинів, передбачених ст.ст. 262-263 чинного КК в силу прямої вказівки про це в диспозиціях названих статей КК. На думку Навроцького В.О., такі обмеження щодо визнання чи невизнання гладкоствольної мисливської зброї предметом вказаних злочинів, обумовлюються наступним:

1) конструкція гладкоствольної мисливської зброї не дозволяє використовувати при стрільбі нарізну кулю, яка збільшує дальність і точність пострілу;

2) вказана зброя призначена для прицільного пострілу на невелику відстань (до кількох десятків метрів);

3) вона не обладнана спеціальними прицільними пристроями, які дозволяють враховувати відстань до цілі;

4) конструкція гладкоствольної мисливської зброї не пристосована для прихованого переміщення, хоча обрізи з даного виду зброї, виступають предметом злочинів, передбачених ст.ст. 262, 263 КК;

5) зброя призначена для здійснення пострілу змінними зарядами, шротом різних розмірів, кулями з врахуванням виду птахів чи звірів, на які ведеться полювання [3, с. 39-40].

Як ми вказали, обріз, виготовлений із гладкоствольної мисливської зброї, виступає предметом ряду злочинів проти громадської безпеки (ст.ст. 262, 263 КК), а незаконне поводження з ним повинно кваліфікуватися за ст.ст. 262, 263 КК.

Зазначені позиції, на думку Тихого В.П., можна пояснити наступними моментами: внаслідок різко змінених балістичних властивостей обріз, виготовлений з гладкоствольної мисливської рушниці, уже не може використовуватися за прямим призначенням, про що свідчать зміни дальності польоту, пробивної здатності, збільшення розсіювання дробу,

неможливість вести прицільну стрільбу на відстані 5-10 м. Таким чином, обрізу не притаманні вищезазначені ознаки гладкоствольної мисливської рушниці [1, с. 32]. Як свідчить практика, обріз, виготовлений з гладкоствольної мисливської рушниці, стає легкою короткоствольною зброєю, яка є зручною для приховування, є непомітною для оточуючих при носінні і є зручною для раптового застосування чи використання при нападі чи обороні.

Для вирішення питання про те, чи є відповідні предмети вогнепальною чи холодною зброєю, радіоактивними, хімічними, біологічними, вибухонебезпечними матеріалами, речовинами, предметами, бойовими припасами, вибуховими пристроями, вибуховими, їдкими або легкозаймистими речовинами, а також для з'ясування їх придатності до використання за цільовим призначенням, потрібні спеціальні знання, тому обов'язково призначається експертиза. Для з'ясування лише придатності предмета до використання за цільовим призначенням достатньо участі спеціаліста [2].

Особливістю вищезазначених предметів є той факт, що поняття і сутність жодного з них у положеннях КК не розкриваються, тому при подальшому аналізі вказаних предметів необхідно користуватися підзаконними нормативно-правовими актами.

Список використаних джерел:

1. Тихий В.П. Злочини проти суспільної (загальної) безпеки. Консп. лекцій Харків, 1996. 69 с.
2. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 26.04.2002 р. «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02>
3. Навроцький В. Злочини проти громадської безпеки, громадського порядку та народного здоров'я : лекції для студентів юридичного факультету. Львів, 1997. 26 с.

Студент 1-го курсу Факультету № 2 ННІ№3
НАВС

Гранцев Олексій Дмитрович

ОСОБЛИВОСТІ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЮРИСТА

Вперше у науковий обіг термін «естетика» ввів (1750 р.) німецький філософ О. Г. Баумгартен. Нині існує багато визначень цього поняття, які так чи інакше пов'язані з поняттям почуттєвого сприймання людиною реального світу. Естетика — наука про природу й закономірності естетичного освоєння дійсності. Загалом — це естетичне пізнання, яке слугує важливим чинником духовності людини.

Юрист не може бути тільки обізнаним в правовій практиці і все. Він має бути розвинутим різнопланово. Юрист має бути гармонічною особистістю, який відчуває межу прекрасного і потворного тощо.

До чинників, які формують рівень естетичної свідомості, традиційно відносять естетичне почуття, естетичний смак, естетичний ідеал. Тобто йдеться про формування певної культури, зокрема естетичної. Естетична культура – це сукупність естетичних цінностей, які існують в суспільстві, способи і засоби їх створення та освоєння, хоча сама естетика є наукою про становлення чуттєвої культури людини [2].

Специфіка службової діяльності юриста полягає загалом у тому, що відбувається інтеграція почуттєвого та раціонального, тобто виникає своєрідний діалог між ними, на основі якого сприйнята інформація входить у почуття чи залишається на чуттєвому рівні, без дії вищих психічних процесів. Отже, маємо справу з двома аспектами естетичної культури: зовнішнім і внутрішнім. Звичайно, більш цінним для професійної діяльності є внутрішній аспект. Тому виправданим у багатьох випадках є поняття «естетично-почуттєва культура юриста». Саме такий вид культури ми обрали об'єктом дослідження.

Під естетичною культурою юриста розуміється почуттєвий вплив «діалогу мистецтва» і законів краси у правовій естетиці на формування професійної правосвідомості